

**Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ВСТУП ДО ФАХУ

Освітньо-професійна програми «Практична психологія», «Кризова психологія»

1 курс, 1-й семестр

Денна, заочна форми навчання

Галузь знань

**С Соціальні науки,
журналістика та інформація**

Спеціальність

С 4 Психологія

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра практичної психології

Викладач: Чанчиков Ілля Костянтинович

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-praktychnoi-psykholohii-fpp/vykladachi-kafedry-prps/chanchykov-illia-kostiantynovych>

E-mail: i.k.chanchykov@udu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

ознайомити студентів – першокурсників з професією практичного психолога, з основними галузями практичної психології, видами психологічної допомоги людині та напрямками діяльності психолога в практичних сферах: освіті, медицині, економіці, управлінні, спорті, юридичній психології, службах зайнятості, у сфері консультативних послуг тощо.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Обов'язкова навчальна дисципліна

Шифр у навчальному плані ПП01

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС	
Загальна кількість годин	90	
Лекційні заняття	16	6
Семінарські/практичні заняття	8/6	2/2
Самостійна робота	60	80

**IV. Короткий зміст
навчальної
дисципліни**

Змістовий модуль 1. Професія психолога та базові напрями практичної діяльності

Тема 1. Психологія як наука і професія

Тема 2. Історія становлення практичної психології

Тема 3. Галузі психології та сфери працевлаштування.

Тема 4. Професійні ролі та функції практичного психолога.

Тема 5. Види психологічної допомоги.

Тема 6. Нормативно-правові та організаційні засади діяльності психолога.

Змістовий модуль 2. Професійна компетентність, етика та базові інструменти роботи психолога

Тема 7. Психологічна допомога при кризових станах особистості

Тема 8. Методи надання екстреної психологічної допомоги

Тема 9. Психологічний супровід осіб, що страждають на посттравматичний стресовий розлад.

Тема 10. Первинна консультація.

Тема 11. Психічне здоров'я та психологічне благополуччя.

Тема 12. Професійний розвиток психолога.

Детальні теми лекційних і семінарських занять, питання до іспиту тощо містяться у курсі у Moodle:
<https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=2807>

**V. Результати
навчання**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПР24/А2.У1. Використовувати у професійній діяльності загальну психологію, соціальну психологію, педагогічну психологію, загальну педагогіку, психологію особистості, диференціальну психологію, психологію малих груп, дитячу і вікову психологію, основи охорони здоров'я, профорієнтації, зайнятості.

**VI. Порядок і
критерії
оцінювання**

Форми поточного контролю

Поточний контроль

опитування (усні й письмові), презентації кейсів, моделювання психологічних ситуацій, тестування (у тому числі онлайн), участь у групових дискусіях, виконання рольових вправ

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Якщо навчальна дисципліна завершується заліком - максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру складає 100 балів.

До початку залікової сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати залік. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він вивчає навчальну дисципліну повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час заліку, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом факультету. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання**Під час усних відповідей:**

- повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

- **35 – 59 балів з можливістю повторного складання.** Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;
- **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента.** Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щочетверга після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;
- 2) презентація кейсів – 5 балів;
- 3) моделювання психологічних ситуацій – 5 балів;
- 4) аналіз наукових статей – 3 бали;
- 5) участь у групових дискусіях – 2 бали;

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Вступ до спеціальності: Практична психологія: Курс лекцій і практикум(навчальний посібник). - Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. - 208 с.
2. Галян І. Психодіагностика. – К.: Академвидав, 2011. с.
3. Каліна Н. Психотерапія. – К.: Академвидав, 2010. 180 с.
4. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. – К., 2009.2012.
5. Основи практичної психології. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 3-є. –К: Либідь, 2014
6. Основи практичної психології/[за ред. В. Панка, Н. Чепелевої та ін.]. — К.: Либідь, 1999.
7. Практична психологія: Вступ до спеціальності. 2-ге вид. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 256 с.
8. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навч. посібник. 4-те вид., доповнене К.: Каравела, 2019. – 248 с.
9. Романова І.Ф. Психологічні служби системи освіти в Україні: перспектива та особливості розвитку // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – №3, 2008. С. 94 – 102
10. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. – К.: Главник, 2006.
11. Технології роботи організаційних психологів: навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закладів та слухачів ін-тів післядипломної освіти/за наук. ред. Л. М. Карамушки]. — К.: ІНК ОС, 2005. — 366 с.
12. Головатий М.Ф. Політична психологія: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2001. – 136 с.
13. Леценко Л. Комп'ютерна залежність у дітей: виникнення і запобігання. Психолог. 2007. № 18-19. С.45-52.
14. Петрунько О. Статева просвіта в умовах загальноосвітньої школи. Соціальна психологія. 2006. № 5 (19). С.137 -146.
15. Приходько Ю.О. Біологічне та соціальне у статевій поведінці дитини. Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дитини: Науково-мет. зб. К.: Інститут змісту і методів навчання. 1997. С.51-59.

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри практичної психології (протокол №1 від 28.08.2026 р.)